

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Obdo/25/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1113227155                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 19.04.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hullová             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:1113227155.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slavomíra Čilinga, podnikajúceho pod obchodným menom Slavomír Čiling - SIMONS, Žiar nad Hronom, SNP 9/21, IČO: 33 329 206, zastúpeného advokátkou Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, Žiar nad Hronom, Pod Donátom 5, proti žalovanej obchodnej spoločnosti XEROX LIMITED, Building 4 Uxbridge Business Park, Sanderson Road, Uxbridge, Middlesex UB8 1DH, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, reg. č.: 575914, podnikajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom XEROX LIMITED, organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 30 814 677, zastúpenej advokátom JUDr. Adamom Batunom, Bratislava, Obchodná 39, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. novembra 2021 č. k. 3Cob/33/2021-207, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. februára 2019 č. k. 25Cb/150/2013-130 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave zo dňa 4. júna 2013 č. Rsp V-42/2012. Ďalším výrokom súd prvej inštancie priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 10. novembra 2021 č. k. 3Cob/33/2021-207 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania žalobcu, ako aj ostatného spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky zdôvodnil. V súlade s ustanovením § 387 ods. 2

zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatujúc vecnú správnosť dôvodov v ňom uvedených.

3. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca žiadal zrušiť v žalobe špecifikovaný rozhodcovský rozsudok z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. g) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) v znení účinnom do 31. decembra 2014, t. j. preto, že bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania. Uvedené ustanovenie predstavuje ochranu pred procesným pochybením, následkom ktorého je zabránenie strane zúčastniť sa konania a byť vypočutý. K takému pochybeniu rozhodcovského súdu malo dôjsť v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia fikcie doručenia predvolania na ústne pojednávanie právneho zástupcu žalobcu (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného). Z predložených dôkazov súd prvej inštancie zistil, že sporné predvolanie bolo právnej zástupkyňi žalobcu odoslané 26. apríla 2013, bolo doručované poštovým doručovateľom a dňa 30. apríla 2013 bola zásielka uložená. Dňa 21. mája 2013 bola zásielka vrátená odosielateľovi z dôvodu jej neprevzatia v odbernej lehote a dňa 23. mája 2013 bola doručená späť odosielateľovi. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo doručenie predvolania vykonané v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Doručovanie v rámci rozhodcovského konania bolo upravené v ustanovení § 25 ZoRK účinného do 31. decembra 2014. Ide o osobitnú a komplexnú úpravu doručovania, to neplatí podľa ustanovenia § 25 ods. 4 citovaného zákona na doručovanie súdnych písomností v rámci súdnych konaní súvisiacich s rozhodcovským konaním. V zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 citovaného zákona, ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak, písomnosti sa považujú za doručené, ak boli adresátovi doručené do sídla. Súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodcovský súd doručoval predvolanie do sídla právneho zástupcu, a to aj s poukazom na druhú vetu citovaného ustanovenia, podľa ktorej, ak nemožno doručiť písomnosť adresátovi na nijakom z uvedených miest ani po vynaložení primeraného úsilia na zistenie tejto skutočnosti, písomnosti sa považujú za doručené, ak sú zaslané do posledného známeho sídla alebo miesta výkonu podnikania, alebo miesta trvalého pobytu adresáta doporučenou zásielkou alebo iným spôsobom, ktorý umožňuje overiť snahu doručiť písomnosti. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané odoslanie predmetnej zásielky na adresu sídla právnej zástupkyne, pričom neprítomnosť adresáta (v zmysle uvedeného ustanovenia) nebráni, aby nastali účinky doručenia.

4. Žalobca tvrdil nesplnenie všetkých povinností podľa ustanovenia § 47 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorých splnenie je predpokladom pre konštatovanie fikcie doručenia. Poukazoval pritom na skutočnosť (odvolávajúc sa na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júna 1992 sp. zn. 1Cdo/37/1992), že ak z doručienky nevyplýva údaj, že sa adresát zdržoval na mieste doručenia, mal súd povinnosť pred konštatovaním fikcie doručenia vykonať šetrenie, či sa adresát (právny zástupca) zdržoval v čase doručenia v mieste doručenia a zároveň, či poštový doručovateľ dodržal postup pri doručovaní zásielok. Žalobca pritom poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010 sp. zn. II. ÚS 65/2010. K uvedenému súd prvej inštancie zdôraznil, že zo žiadneho zákonného ani zmluvného dojednania medzi stranami nevyplýva povinnosť rozhodcovského súdu doručovať predvolanie do vlastných rúk. Pri posudzovaní fikcie doručenia nad rámec v zmysle § 51 ods. 3 ZoRK, teda za primeraného použitia ustanovení všeobecného predpisu o konaní pred súdmi (v tomto prípade § 46 ods. 2 OSP), súd prvej inštancie nedospel k záveru, že by neboli splnené všetky podmienky doručovania, resp. konštatovania fikcie doručenia v zmysle § 46 ods. 2 OSP. Opätovne poukázal na to, že ZoRK má osobitnú úpravu doručovania a pokiaľ ide o skutočnosť, že právna zástupkyňa sa v čase doručovania nezdržovala v mieste doručovania, ktorá skutočnosť by mala zakladať prekážku konštatovania fikcie doručenia podľa § 46 ods. 2 OSP, resp. § 47 ods. 2 OSP, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca uvedenú skutočnosť preukazuje vypísaným dovolenkovým lístkom, ktorý však podľa názoru súdu nepreukazuje, či sa právna zástupkyňa (ne)zdržovala v čase doručenia v mieste doručovania, teda vo svojom sídle. Uvedený dôkaz preukazuje len to, že si vypísala dovolenkový lístok. Vykonaným dokazovaním, aj pri podpornej aplikácii ustanovení OSP, súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené podmienky doručenia a vykázania doručenia fikciou podľa § 46 ods. 2 OSP, pričom spôsob, akým bolo predvolanie doručované, bol v súlade s ustanovením § 25 ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014. Keďže v zmysle uvedených ustanovení bolo predvolanie právnej zástupkyne riadne

doručené, súd prvej inštancie nedospel k záveru, že by daná skutočnosť bola dôvodom na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku.

5. Ako druhý dôvod, porušujúci rovnosť v konaní pred rozhodcovským súdom, žalobca označil skutočnosť, že rozhodcovský súd sa nevysporiadal so všetkými ním navrhnutými dôkazmi. K uvedenému súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by daná skutočnosť bola takej intenzity, že by to malo za následok porušenie rovnosti strán. Dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku predstavujú dôvody procesného charakteru a ich úlohou nie je byť prostriedkom meritórneho prieskumu rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd (podľa názoru súdu prvej inštancie) poskytol účastníkom rovnakú možnosť na uplatnenie a bránenie svojich práv, keď im boli vzájomne doručené všetky podania, na náležité objasnenie skutkového stavu nariadil ústne pojednávanie a primeraným spôsobom umožnil stranám, aby v konaní uplatnili tvrdenia vo svoj prospech a navrhli dôkazy nevyhnutné na ich preukázanie. To, že rozhodcovský súd nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcom, bez ďalšieho nezakladá porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, nakoľko rozhodcovský súd (tak ako aj súd všeobecný) nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy, pokiaľ ich nepovažuje za potrebné za účelom náležitého zistenia skutkového stavu. Žalobca neuviedol a nepreukázal, aký vplyv na porušenie rovnosti v konaní pred rozhodcovským súdom malo nevysporiadanie sa s konkrétnymi (rozhodcovským súdom nevykonanými) dôkazmi v samotnom rozhodnutí. Súd posudzoval vplyv predmetnej skutočnosti najmä v kontexte, že žalobca sa na ústne pojednávanie nedostavil, teda s ohľadom na jeho pasivitu v konaní. V nadväznosti na uvedené nedospel k záveru, že by žalobcom tvrdená vada vyhotovenia rozhodcovského rozsudku mala vplyv na porušenie rovnosti strán v rozhodcovskom konaní.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol žalobca odvolaním, v ktorom poukázal na to, že jemu ani jeho právnej zástupkyňi nebolo doručené predvolanie na ústne pojednávanie dňa 4. júna 2013, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a porušená zásada rovnosti účastníkov, a to i napriek skutočnosti, že si v rámci vyjadrenia z 19. januára 2013 výslovne vymienil účasť na ústnom pojednávaní. Namietal tiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné, pretože z neho nie je zrejmé, čo bolo podkladom pre rozhodnutie a na základe akých skutočností súd prvej inštancie rozhodol. Podľa jeho názoru, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to vzhľadom na absenciu dôkazov vykonaných v predmetnom súdnom spore, z ktorých by vyplynulo, že zo strany rozhodcovského súdu nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Súd prvej inštancie bez akýkoľvek relevantných dôvodov a argumentov ustálil zo žalobcom produkovaných dôkazov a skutkových i právnych tvrdení to, že v napádanom rozhodcovskom konaní nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. V tomto smere žalobca poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 43/95. Namietal tiež, že súd sa nesprávne vysporiadal s otázkou náhrady trov konania, pretože neprihliadol na okolnosti významné pre rozhodnutie o priznaní trov konania.

7. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, s dôvodmi odvolania žalobcu a vyjadrením žalovaného dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku uviedol, že predvolanie na ústne pojednávanie v rozhodcovskom konaní bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručované doporučene, ktorú skutočnosť mal odvolací súd preukázanú z doručenky založenej v rozhodcovskom spise. Zásielka bola právnenému zástupcovi žalobcu (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) odoslaná do jeho sídla 26. apríla 2013 a uložená 30. apríla 2013, pričom odosielateľovi bola vrátená 23. mája 2013 s poznámkou poštového doručovateľa o neprevzatí v odbernej lehote. Odvolací súd považoval za preukázané, že bol dodržaný určený postup pre doručovanie uvedenej zásielky, keď od 30. apríla 2013 do 23. mája 2013 bola zásielka uložená na pošte, ale nebola prevzatá adresátom (právnym zástupcom žalobcu) v odbernej lehote. Za nepravdivé označil tvrdenie žalobcu o nesprávne uplatnenej fikcii doručenia predvolania na rozhodcovské pojednávanie a porušení zásady rovnosti účastníkov. Zdôraznil, že adresátovi bolo možné doručiť písomnosť na tejto adrese, čo potvrdil samotný právny zástupca žalobcu svojím následným konaním, keď na tejto adrese prevzal rozhodcovský rozsudok. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nebola porušená zásada rovnosti účastníkov konania, pričom ani predložený vypísaný dovolenkový

listok nepreukazuje, či sa právny zástupca žalobcu v čase doručovania (ne)zdržiaval na adrese sídla. Žalobcovi bola poskytnutá rovnaká možnosť na uplatnenie a bránenie svojich práv, pričom rozhodcovský súd nepostupoval v rozpore so zákonom a podmienky pre doručovanie boli v súlade s ustanoveniami ZoRK.

8. Odvolací súd nevzhliadol ani dôvod na použitie ustanovenia § 257 CSP, ktorého aplikáciu žalobca navrhol v odvolaní. Konštatoval, že aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď boli naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Je pritom akceptovateľné, aby išlo tak o skutočnosti súvisiace s priebehom konania, ako aj skutočnosti existujúce mimo konania (najčastejšie pomery strany). Podľa názoru odvolacieho súdu však v preskúmvanej veci nie sú splnené podmienky na aplikáciu tohto ustanovenia, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Túto normu nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej len „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP tvrdiac, že odvolací súd sa nesprávnym právnym posúdením veci odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Nesprávne právne posúdenie veci videl dovolateľ v prvom rade v tom, že odvolací súd nesprávne konštatoval, že v rozhodcovskom konaní, ktoré sa proti nemu viedlo pred Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, resp. nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Poukázal na to, že dňa 12. júla 2013 bol jeho právnej zástupkyňi doručený rozhodcovský rozsudok zo dňa 4. júna 2013, z ktorého sa dozvedel o priebehu a výsledkoch rozhodcovského konania. Následne citoval z jeho odôvodnenia, v ktorom rozhodcovský súd konštatoval: Nedostavili sa ani žalovaný a jeho právna zástupkyňa. Podľa správy pošty uvedenej na vrátenej zásielke s predvolaním bola táto po pokuse o osobné doručenie a zanechaní oznámenia o uložení dňa 30.04.2013 si ju adresát - právna zástupkyňa žalovaného v odbernej lehote do 21.05.2012 neprevzal. Podľa ustanovenia § 47 ods. 2 OSP v spojení s ustanovením § 48 ods. 3 ZRK sa zásielka považuje za doručení dňom jej vrátenia súdu, t. j. 23.05.2013. Poukázal na to, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podal z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. g) ZoRK, t. j. preto, že bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Uvedený dôvod spočíva podľa jeho názoru v tom, že jemu ani jeho právnej zástupkyňi nebolo doručené predvolanie na ústne pojednávanie dňa 4. júna 2013, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a to aj napriek skutočnosti, že si v rámci vyjadrenia zo dňa 19. januára 2013 výslovne vyžiadal účasť svojej osoby, ako aj svojej právnej zástupkyne na ústnom pojednávaní. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) z 20. mája 2010 sp. zn. 4Cdo/96/2010 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“) zo 14. februára 2013 sp. zn. IV. ÚS 480/2012 dovolateľ namietal, že tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, resp. že v rozhodcovskom konaní nemal možnosť obhajovať svoje záujmy, bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania ako súčasť práva na spravodlivý proces. V tomto smere poukázal aj na nález ÚS SR zo 7. júna 2016 sp. zn. III. ÚS 32/2015.

10. Nesprávne právne posúdenie veci videl dovolateľ ďalej v tom, že odvolací súd nesprávne implementoval fikciu doručenia v súlade s (v tom čase platným a účinným) ustanovením § 47 ods. 2 OSP. Zdôraznil, že v čase doručovania predmetného predvolania sa jeho právna zástupkyňa nezdržiavala v mieste doručovania (služobná cesta a čerpanie dovolenky) a zároveň nebol dodržaný postup zo strany poštového doručovateľa v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 OSP. V zmysle záverov nálezu ÚS SR z 27. októbra 2010 sp. zn. II. ÚS 65/2010, využitie fikcie doručenia v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 OSP prichádza do úvahy len v prípade, ak sú splnené všetky (týmto ustanovením) stanovené predpoklady, a

to: 1. preukázanie skutočnosti, že adresát zásielky určenej do vlastných rúk sa v čase jej doručovania v mieste doručovania skutočne zdržiaval, a teda mal reálnu možnosť dozvedieť sa o pokusoch poštového doručovateľa mu predmetnú zásielku doručiť a 2. preukázanie, že poštový doručovateľ dodržal postup pri doručovaní zásielky adresovanej do vlastných rúk. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal aj na závery vyplývajúce z uznesenia NS SR zo 14. marca 2012 sp. zn. 6Cdo/239/2011 namietajúc, že odvolací súd sa splnením zákonných predpokladov na uplatnenie fikcie doručenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 OSP vôbec nezaoberal, v dôsledku čoho sa napadnuté rozhodnutie javí aj ako neodôvodnené, svojvoľné a predčasne vydané.

11. Napokon dovolateľ nesprávne právne posúdenie veci, pri ktorom sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP], videl aj vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia, ktorým mu odvolací súd uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania. Podľa jeho názoru bol odvolací súd povinný v rámci posudzovania tejto povinnosti prihliadnuť aj na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré v prejednávanej veci spočívali vo finančnej situácii žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR z 25. februára 2009 sp. zn. 4MCdo/2/2008, uznesenie NS SR z 20. júna 2018 sp. zn. 5Obo/4/2017 a uznesenie Krajského súdu v Nitre z 29. júna 2017 sp. zn. 9Co/138/2017.

12. V závere svojho dovolania žalobca poukázal na to, že žalovanou uplatňovaný a následne aj (napadnutým rozhodcovským rozsudkom) priznaný nárok je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, pretože žalovaná mu neposkytla plnenie v takom rozsahu a kvalite, za ktoré by od neho mohla žiadať akékoľvek finančné prostriedky. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. januára 2009 sp. zn. 29Cdo/359/2007. Rozpor žalovanou požadovaného plnenia spočíva podľa názoru dovolateľa tiež v tom, že žalovaná požaduje uhradiť denné úroky z omeškania vo výške 0,05% za každý deň omeškania. Keďže uvedená výška zmluvných úrokov z omeškania presahuje obvyklú úrokovú mieru, ako aj výšku žalobkyňou požadovanej istiny 5 465,84 eura, jedná sa zo strany žalobkyne o úžernícke konanie. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na analógiu s uznesením Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 249/97.

13. Súčasťou dovolania žalobcu bol aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie podľa § 444 ods. 1 CSP. Dovolateľ svoj návrh odôvodnil tým, že existuje reálna hrozba, že exekučné konanie vedené voči nemu na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 2Er/921/2013, ktorého exekučný titul predstavuje práve napadnutý rozhodcovský rozsudok, a ktorého odklad bol povolený do právoplatného skončenia predmetného konania, bude pokračovať, následkom čoho dôjde k ujme na majetku žalobcu. Podľa názoru dovolateľa, ak by došlo k zrušeniu napadnutých rozhodnutí (vzhľadom na dôvody prezentované v dovolaní), tak len s veľkými ťažkosťami bude možné odvrátiť nepriaznivý stav, resp. ujmu na majetku dovolateľa.

14. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadрила.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

16. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

17. V posudzovanom prípade dovolateľ založil prípustnosť svojho dovolania na ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa ustanovení § 432 ods. 1, ods. 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

18. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP potom bude - vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) - závisieť od toho, či a ako dovolateľ vymedzil právnu (dovoláciu) otázku, ktorá bola rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie odvolacieho súdu. V prípade, že k naplneniu týchto požiadaviek nedôjde, dovolací súd nevytvára procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Uvedený nedostatok predstavuje zákonný dôvod na odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

19. Podľa názoru dovolacieho súdu, dovolateľom uplatnený dovolací dôvod - nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 1, ods. 2 CSP - nie je vymedzený tak, aby dovolací súd mohol na jeho podklade uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

20. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, ktorého sa mal odvolací súd dopustiť (nesprávnym) konštatovaním, že v rozhodcovskom konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodcovského rozsudku, nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania v neprospech žalobcu, ktorý v rozhodcovskom konaní vystupoval ako žalovaný. Tvrdil, že rozhodcovské konanie sa uskutočnilo bez jeho prítomnosti, keďže jemu a ani jeho právnej zástupkyňi nebolo doručené predvolanie na ústne pojednávanie dňa 4. júna 2013, a to aj napriek tomu, že v rámci vyjadrenia zo dňa 19. januára 2013 výslovne požiadal o osobnú účasť (svoju aj právnej zástupkyne) na ústnom pojednávaní. Tým, že dovolateľ nemal možnosť v rozhodcovskom konaní obhajovať svoje záujmy, resp. mu bola odňatá možnosť konať pred (rozhodcovským) súdom, bola podľa jeho názoru porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, čo predstavuje dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. g) ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014. Ako príklad ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP], dovolateľ uviedol uznesenie NS SR z 20. mája 2010 sp. zn. 4Cdo/96/2010, v ktorom najvyšší súd podal výklad pojmu odňatie možnosti konať pred súdom a citoval aj nálezy ÚS SR zo 14. februára 2013 sp. zn. IV. ÚS 480/2012 a zo 7. júna 2019 sp. zn. III. ÚS 32/2015.

21. Z takto koncipovaného odôvodnenia dovolacieho dôvodu sa však nedá vyvodiť, v čom konkrétne by podľa názoru dovolateľa malo spočívať nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. V ustálenej súdnej praxi sa pod právnym posúdením veci rozumie aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to teda činnosť súdu, spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris), ktorých riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR z 30. júla 2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018). V posudzovanom prípade sa odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, takže je na mieste konštatovať, že rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenie § 40 ods. 1 písm. g) ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda presne tú právnu normu, ktorej aplikácie sa dožadoval aj žalobca. Do úvahy by tak zrejme prichádzala len nesprávna interpretácia predmetného ustanovenia, avšak z dovolania žalobcu nevyplýva, či pochybenie súdu prvej inštancie (a následne aj odvolacieho súdu) spočívalo práve v nesprávnom výklade ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g) ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014. Asi len ťažko možno predpokladať, že dovolateľ chcel v skutočnosti namietat, že napriek zisteniu o nedoručení

predvolania na ústne pojednávanie v rozhodcovskom konaní, súdy rozhodujúce o jeho žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku, nepovažovali túto skutočnosť za porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, a teda za dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku súdom podľa § 40 ods. 1 písm. g) ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014. Napokon zo žiadnej časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (ani odvolacieho súdu) takýto, ani iný podobný záver, ktorý by bol logickým opakom argumentácie dovolateľa uvedenej v predchádzajúcom odseku, nevyplyva.

22. Pokiaľ ide o samotné doručovanie predvolania na ústne pojednávanie dňa 4. júna 2013, dovolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z odseku 32 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, podľa ktorých bolo doručenie predvolania vykonané v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že právna úprava doručovania v § 25 ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014 predstavuje osobitnú a komplexnú úpravu. Výnimkou je len doručovanie súdnych písomností v rámci súdnych konaní súvisiacich s rozhodcovským konaním (§ 25 ods. 4 ZoRK). Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že zásielka bolo odoslaná na adresu sídla právnej zástupkyne žalobcu, čo je podľa názoru súdu prvej inštancie v súlade s § 25 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona. V zmysle týchto ustanovení neprítomnosť adresáta nebráni nastúpeniu účinkov doručenia. K tvrdeniam žalobcu, že neboli splnené všetky povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 47 ods. 2 OSP (ktorých splnenie je predpokladom pre konštatovanie fikcie doručenia), súd prvej inštancie predovšetkým poukázal na to, že zo žiadneho zákonného ustanovenia ani zmluvného dojednania medzi stranami nevyplyva povinnosť rozhodcovského súdu doručovať predvolanie do vlastných rúk. Opätovne zdôraznil, že ZoRK má pri doručovaní osobitnú úpravu, avšak aj v prípade, ak by sa podľa § 51 ods. 3 ZoRK mali primerane použiť ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi, v tomto prípade § 46 ods. 2 OSP (lebo nešlo o doručovanie do vlastných rúk - poznámka dovolacieho súdu), z vykonaného dokazovania nevyplyva, že neboli splnené všetky podmienky doručovania, resp. konštatovania fikcie doručenia v zmysle § 46 ods. 2 OSP. K tvrdeniu žalobcu, že jeho právna zástupkyňa sa v čase doručovania nezdržiavala v mieste doručenia, ktorá skutočnosť by mala zakladať prekážku konštatovania fikcie doručenia podľa § 46 ods. 2 OSP (a rovnako tak aj podľa § 47 ods. 2 OSP), súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca túto skutočnosť preukazoval vypísaným dovolenkovým lístkom, ktorý však podľa názoru súdu nepreukazuje, či sa právna zástupkyňa v čase doručenia (ne)zdržiavala v mieste doručenia, t. j. vo svojom sídle, ale len to, že si vypísala dovolenkový lístok. Keďže predvolanie bolo právnej zástupkyňi riadne doručené (v súlade s právnou úpravou doručovania podľa ZoRK), súd prvej inštancie nedospel k záveru, že by daná skutočnosť mala byť dôvodom na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku. Vyššie uvedené závery dovolateľ nijako relevantne nespochybnil. Napríklad nenamietal, že by súdy citované ustanovenia ZoRK o doručovaní nesprávne aplikovali, či interpretovali. Tvrdil len, a to bez bližšieho odôvodnenia, že doručenie predvolania na ústne pojednávanie v rozhodcovskom konaní, malo byť posúdené podľa ustanovenia § 47 ods. 2 OSP, pričom citoval z nálezu ústavného súdu z 27. októbra 2010 sp. zn. II. ÚS 65/2010 a z uznesenia najvyššieho súdu zo 14. marca 2012 sp. zn. 6Cdo/239/2011. Citovaná judikatúra sa však týka doručovania súdnych písomností do vlastných rúk adresáta v konaní pred všeobecným súdom, a netýka sa (špecificky) doručovania predvolania na ústne pojednávanie v rozhodcovskom konaní podľa ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014.

23. Pokiaľ teda dovolateľ nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu videl tiež v tom, že odvolací súd nesprávne implementoval fikciu doručenia v súlade s v tom čase účinným ustanovením § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, tak rovnako nejde o riadne vymedzený dovolací dôvod podľa § 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Absentuje totiž vysvetlenie, prečo by odvolací súd mal doručenie predvolania na ústne pojednávanie v rozhodcovskom konaní posudzovať z hľadiska splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 47 ods. 2 OSP. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že neexistuje zákonné ustanovenie, ani dohoda medzi účastníkmi rozhodcovského konania, z ktorých by vyplývala povinnosť rozhodcovského súdu doručovať predvolanie na ústne pojednávanie do vlastných rúk. Tento záver nebol dovolateľom náležite spochybnený, rovnako ako ani záver o tom, že právna úprava doručovania v § 25 ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014 má komplexný charakter a je *lex specialis* vo vzťahu k úprave doručovania v OSP. Obdobne nebol spochybnený ani výklad ustanovení § 25 ods. 1, ods. 2 ZoRK v znení účinnom do 31. decembra 2014, predovšetkým záver súdu

prvej inštancie o tom, že neprítomnosť adresáta v mieste doručenia, ktoré je jeho sídlom, nebráni tomu, aby nastali účinky doručenia. Žalobca tieto závery nespochybnil ani v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, kde rovnako namietal len to, že zo strany rozhodcovského súdu bola nesprávne uplatnená fikcia doručenia predvolania na ústne pojednávanie, pretože jeho právna zástupkyňa sa v čase doručovania predmetného predvolania nezdržiavala v mieste doručenia a že zo strany poštového doručovateľa nebol dodržaný postup v súlade s ustanovením § 47 OSP. Ako nedôvodná preto vyznieva tiež dovolacia námietka, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal splnením zákonných predpokladov na uplatnenie fikcie doručenia predpokladanej ustanovením § 47 ods. 2 OSP. Je zrejmé, že odvolací súd sa uvedenou argumentáciou bližšie nezaoberal preto, že žalobca v odvolaní nevysvetlil, prečo by ustanovenie § 47 ods. 2 OSP malo byť vôbec aplikované.

24. Keďže dovolateľ ním uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom nevymedzil tak, ako predpokladá zákon (§ 432 ods. 2 CSP), dovolací súd jeho dovolanie proti výroku vo veci samej odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

25. Dovolateľ nesprávne právne posúdenie veci vytýkal odvolaciemu súdu aj v časti výroku o nároku na náhradu trov konania, keď tvrdil, že odvolací súd bol povinný (v rámci posudzovania povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania) prihliadnuť na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce vo finančnej situácii žalobcu. V súvislosti s výrokom o nároku na náhradu trov konania však nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, čo *expressis verbis* vyplýva z odseku 2 citovaného ustanovenia, podľa ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. V posudzovanom prípade ide o rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 357 písm. m) CSP (odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania), preto dovolanie proti takémuto rozhodnutiu podľa § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti odmietol ako (objektívne) neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

26. K argumentácii dovolateľa, že žalovanou uplatňovaný a následne (v rozhodcovskom konaní) priznaný nárok je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a že žalovaná od neho požaduje „úžernícke“ úroky z omeškania, dovolací súd len stručne poznamenáva, že ani jeden zo súdov nižšej inštancie sa predmetnými otázkami nezoberal či už pri rozhodovaní vo veci samej alebo pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Je preto vylúčené, aby mohlo ísť o právne otázky relevantné v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, t. j. také, na ktorých odvolací súd založil napadnuté rozhodnutie, resp. ktoré by boli pre jeho rozhodnutie rozhodujúce (kľúčové).

27. Keďže dovolanie žalobcu bolo odmietnuté, dovolací súd nerozhodoval o návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.